

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गीको पत्रिका

साझाकुरा

राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakuranews.com

अनलाइन सञ्चारमाध्यम दर्ता गर्न ५ हजार, नवीकरणमा २५ सय

हेटौंडा, १४ कात्तिक/अवदेखि अनलाइन सञ्चारमाध्यम दर्ता तथा नवीकरणको लागि शुल्क लाग्ने भएको छ । सरकारले छापाखाना र प्रकाशनसम्बन्धी नियमावली संशोधन गर्दै सञ्चारमाध्यमको दर्ता र नवीकरणमा शुल्क लाग्ने व्यवस्था गरेको हो । यसअनुसार अनलाइन सञ्चारमाध्यम दर्ताका लागि ५ हजार रपैयाँ शुल्कसहित आवेदन दिनुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ । यस्ता सञ्चारमाध्यमहरू प्रत्येक आर्थिक वर्षमा नवीकरण गर्नुपर्ने र यसरी नवीकरण गर्दा प्रत्येक पटक २ हजार ५ सय शुल्क लाग्ने व्यवस्था गरिएको छ । नियमावलीले यसअघि जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट दर्ता हुँदै आएका पत्रपत्रिका लगायतलाई सूचना तथा प्रसारण विभागमार्फत दर्ता तथा नियमन हुने व्यवस्था मिलाएको छ । बुधबार बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकको निर्णय बमोजिम सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गर्दै संशोधित नियमावली कार्यान्वयनमा ल्याएको हो ।

पछिल्ला वर्षमा सामाजिक सञ्जालको प्रभावले मिडियाको विश्वसनीयता घट्दै

अधिकारको प्रयोगमा प्रदेश सरकारको कमजोरी: प्रवक्ता गुप्ता

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, १४ कात्तिक/पछिल्लो समय सामाजिक सञ्जालमा फैलिरहेका भ्रामक सूचनालाई चिर्दै जिम्मेवारीपूर्वक सत्यतथ्यमा आधारित समाचारलेखन कसरी गर्ने भन्ने विषयमा हेटौंडामा अन्तरक्रिया गरिएको छ ।

जनपत्र मिडिया प्रालिको आयोजनामा नेपाल पत्रकार महासंघ मकवानपुरको सभाहलमा शुक्रबार भएको कार्यक्रममा पत्रकारितामा बढ्दो चुनौती, तथ्य पुष्टि र विश्वसनीयताका विषयमा विस्तृत छलफल गरिएको थियो । नेपाल पत्रकार महासंघ बागमती प्रदेश अध्यक्ष कृष्ण सारुमगरको प्रमुख आतिथ्यतामा भएको कार्यक्रममा महासंघ मकवानपुरका अध्यक्ष बालकृष्ण अधिकारीले कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दै पछिल्ला वर्षमा सामाजिक सञ्जालको प्रभावले मिडियाको विश्वसनीयता घट्दै गएको बताए ।

अधिकारीले अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता प्रयोग गर्दा सही सूचना र तथ्य परीक्षणको जिम्मेवारी पत्रकारकै हुने भन्दै पत्रकारितामा नैतिकता र उत्तरदायित्व आवश्यक रहेको उल्लेख गरे । तुरुन्त र छोटोसमयमा सूचना चाहने भएकाले मिडियाले समाचारको गहिरोडिगन्ध गति र टेण्डेन्समा ध्यान दिनुपर्ने दबाब बढेको बताउँदै उनले भने- 'अनलाइन माध्यममा निःशुल्क सामग्री र विज्ञापनमा गिरावटले परम्परागत सञ्चारमाध्यमका आर्थिक स्रोत घटेका छन् । पुस्ताले बहुआयामिक सूचना स्रोत प्रयोग गर्ने भएकाले

मिडियाले तथ्य जाँचमा अझ कडा मापदण्ड कायम गर्नुपर्ने भएको छ । सामाजिक सञ्जालका समाचार वितरणमै प्रभुत्व जमाएका छन्, जसले परम्परागत माध्यमको पहुँच घटाएको छ ।'

अनलाइन प्लेटफर्ममा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको नाममा अनियन्त्रित सामग्री आउँदा कानुनी र नैतिक दुवै चुनौती बढेको उनले बताए । कार्यक्रममा नेपाल पत्रकार महासंघ बागमती प्रदेशका अध्यक्ष सारुमगरले अहिलेको अवस्थामा पत्रकार भन्ने जिम्मेवार भएर नागरिकलाई आधिकारिक सूचना प्रदान गर्नुपर्ने बताए । अहिलेको अवस्थामा पत्रकारका लागि सरकार पक्ष र नागरिक पक्षबाट पनि निक्कै चुनौती खेप्नुपरेको उनको भनाई छ । तर, पत्रकारले लेख्ने विषयमा

भन्ने चुनौतीको सामना गर्दै अगाडि बढ्नुपर्ने उनले बताए । सामाजिक सञ्जालमा अहिले अराजक तत्वहरू गर्दा थप समस्या भएको र उनीहरूले राखेका फेक समाचारका कारण पनि समस्या बढेको अध्यक्ष मगरले बताए ।

सामाजिक सञ्जालमा आएका नकारात्मक विषयलाई चिर्न जरुरी रहेको अध्यक्ष सारुमगरको भनाई छ । कार्यक्रममा नेपाल पत्रकार महासंघ बागमती प्रदेशका संस्थापक अध्यक्ष प्रताप विष्टले सामाजिक सञ्जालमा आएका नकारात्मक विषयलाई आमनागरिकले विश्वास गर्ने गरेको बताए । त्यसलाई बुझ्न जरुरी रहेको र सत्य विषय समाचारका माध्यबाट लिन नागरिकलाई उनले आग्रह गरे । अहिले पनि फेक समाचारका पछाडि

लाग्ने समाजका कारण थप समस्या भएको उनले बताए । कार्यक्रममा बागमती प्रदेशसभाका प्रवक्ता मनोजकुमार गुप्ताले संघीय शासन प्रणालीको मुख्य आधार प्रदेश भएको बताउँदै प्रदेशसभाले संविधानले दिएको अधिकारका दायराभित्र रही कानून निर्माणमा सक्रिय हुनुपर्ने आवश्यकता औल्याएका छन् । उनले ओमप्रकाश थपलिया नेतृत्वको कानून अध्ययन समितिले प्रदेश सञ्चालनका लागि पहिचान गरेको ८२ मूल कानूनमध्ये हालसम्म ५० वटा मात्रै निर्माण भएको जानकारी दिए । गुप्ताका अनुसार पहिलो कार्यकालमा ४३ वटा मूल कानून सहित ७० कानून बनेका थिए भने दोस्रो कार्यकालमा हालसम्म ७ वटा मूल कानूनसहित जम्मा २४ वटा कानून निर्माण भएका छन् ।

उनले संविधानले दिएको अधिकारको प्रयोगमा प्रदेश सरकार र प्रदेशसभामा दुवै तहमा कमजोरी रहेको बताउँदै बागमती प्रदेश कानून निर्माणका दृष्टिले अन्य प्रदेशभन्दा अगाडि रहेको बताए ।

प्रवक्ता गुप्ताले देशका सातै प्रदेशका सरकारका संरचना जलाइएको र बागमती प्रदेशसभा जेनजी आन्दोलनबाट ध्वस्त भएको बताए । प्रदेश संरचना र सरकारका राम्रा गरिएका काम बाहिर ल्याउन नसक्दा पनि प्रदेशप्रति जनताको वितृष्णा बढेको उनले बताए । प्रदेशसभाको विषयलाई लिएर अरु बाँकी कानून निर्माण किन हुन सकेनन् भनेर प्रश्न उठाउने ठाउँ रहेको उनले बताए । प्रदेशसभाका संरचनामा आगलागी हुँदा ३३ करोड रूपैयाँको क्षति भएको उनले जानकारी दिए । अब मुख्यमन्त्री कार्यालयको सभाहललाई मर्मत गरेर प्रदेशसभाको बैठक बस्ने तयारी गरिएको उनले बताए ।

मकवानपुरका अगज पत्रकार रामकुमार एलन, स्वतन्त्र पत्रकार संघका बागमती प्रदेश महासचिव सुरेश श्रेष्ठ, नेपाल पत्रकार महासंघ मकवानपुरका उपाध्यक्ष भवना रिजाल, प्रेसचौतारी मकवानपुरका अध्यक्ष सरिता दाहाल, प्रेस युनियन मकवानपुरका अध्यक्ष सुवास विडारी, बागमती प्रदेशसभाका रिपेक्ष दाहाल, गंगाकुमारी लामिछाने लगायतको आतिथ्यता रहेको थियो । कार्यक्रमको उद्देश्यका बारेमा जनपत्र मिडिया प्रालिका अध्यक्ष हरि हुमागाईले प्रकाश पारेका थिए ।

यातायात क्षेत्र सुधारका लागि उच्चस्तरीय समिति गठन गर्ने

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, १४ कात्तिक/बागमती प्रदेश सरकारले यातायात क्षेत्रको पुनरावलोकन र सुधारका लागि उच्चस्तरीय समिति गठन गर्ने निर्णय गरेको छ ।

शुक्रबार बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले श्रम, रोजगार तथा यातायात मन्त्रालयको प्रस्तावमा बागमती प्रदेश यातायातक्षेत्र पुनरावलोकन तथा सुधार उच्च स्तरीय समिति कार्यक्षेत्रगत सर्वे स्वीकृति एवम् समिति गठन गर्ने निर्णय गरेको छ ।

प्रदेशको यातायातक्षेत्रमा व्यापक समस्या देखिएपछि त्यसलाई सुधार गर्न मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बागमतीको अग्रसरतामा समिति गठन गरिएको हो । 'यातायातक्षेत्र हाम्रो प्रदेशको सबैभन्दा बढी राजस्व आम्दानी हुने क्षेत्र हो । देशभरको करिब ६० प्रतिशत सवारी यस प्रदेशमा रहेका छन् । त्यसलाई व्यवस्थित गर्न हामीले उच्चस्तरीय समिति बनाउने भएका

हौं । समितिको प्रतिवेदनका आधारमा हामी अगाडि बढ्नेछौं' उनले भने ।

मुख्यमन्त्री बागमतीका अनुसार यातायातक्षेत्रबाट वार्षिक १४ अर्ब रूपैयाँ राजस्व संकलन हुने गरेको छ । उनका अनुसार हरेकपटक टायल सेन्टर खोल्दा, लाइसेन्स वितरण गर्दा र रुटपर मिट वितरण गर्दा विवाद हुने देखिएपछि उच्चस्तरीय समिति निर्माण गरिएको हो । 'यो समितिको प्रतिवेदन कार्यान्वयन गरेपछि पक्कै पनि यातायातक्षेत्रमा देखिएको समस्या समाधान हुनेछ,' उनले भने ।

बैठकले संघीय सरकार मातहत रहेका प्रहरी संगठन र मालपोत कार्यालयलाई खर्च उपलब्ध गराउन अख्तियारी प्रदान गर्ने निर्णय गरेको सरकारका प्रवक्ता तथा आर्थिक मामिला तथा योजनामन्त्री प्रभात तामाङले बताए । प्रहरी संगठनका सवारीसाधन र भवन मर्मतका लागि १६ करोड ६६ लाख रूपैयाँ

बराबरको बजेट उपलब्ध गराइने भएको छ ।

त्यस्तै, उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालयको प्रस्तावमा जेनजी आन्दोलनका क्रममा क्षति पुगेका भूमि सुधार तथा मालपोत कार्यालयका लागि ४ करोड रूपैयाँ उपलब्ध गराइने निर्णय बैठकले गरेको छ । जेनजी आन्दोलनका क्रममा यातायातक्षेत्रमा सम्बन्धित सेवा कार्यालय बन्द रहेको अवधिको करछुट दिने निर्णय पनि सरकारले गरेको छ । बैठकले कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको प्रस्तावमा प्रदेश जीवनाशक विषादि व्यवस्थापन ऐन बनाउन विधेयक तयार गर्ने निर्णय गरेको छ । यस ऐनमार्फत प्रदेशस्तरमा कीटनाशक र विषादिको प्रयोग, नियमन र व्यवस्थापनमा एकरूपता ल्याउने तयारी गरिएको हो । ललितपुर महानगरपालिकालाई चीनको गोन्जाउ सहरसँग भ्रिगनी सम्बन्ध स्थापना गर्न स्वीकृति दिने निर्णय पनि मन्त्रिपरिषद्ले गरेको छ ।

भूमि आयोग खारेज गर्ने निर्णय कार्यान्वयन नगर्न दिएको आदेश निरन्तरता

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, १४ कात्तिक/सर्वोच्च अदालतले भूमि समस्या समाधान आयोग खारेज गर्ने सरकारको निर्णय तत्काल कार्यान्वयन नगर्न दिएको अल्पकालीन अन्तरिम आदेशलाई निरन्तरता दिएको छ । न्यायाधीशद्वय कुमार रेग्मी र शान्तिशिव थापाको इजलासले आयोग खारेज गर्ने सरकारको निर्णय तत्काल कार्यान्वयन नगर्न अल्पकालीन अन्तरिम आदेशलाई निरन्तरता दिएको हो । यसअघि, न्यायाधीश मेघराज पोखरेलको एकल इजलासले सरकारको आयोग खारेज गर्ने निर्णय

कार्यान्वयन नगर्न अल्पकालीन अन्तरिम आदेश गरेको थियो । आदेशमा भनिएको छ, 'यस अदालतबाट २०८२ कात्तिक ११ गतेमा भएको अल्पकालीन अन्तरिम आदेशलाई निरन्तरता दिइएको छ, प्रस्तुत रिट निवेदनमा उठाइएको विषयवस्तुको सुनुवाई यथाशीघ्र हुनुपर्ने प्रकृतिको देखिँदा सो प्रयोजनका लागि पेसी स्थगन गर्न नपाउने गरी आगामी मङ्सिर १४ मा पेसी तोकीदिएको छ ।'

न्यायाधीश पोखरेलको इजलासले विपक्षी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय र भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण

मन्त्रालयलाई १५ दिनभित्र लिखित जवाफ पेस गर्नसमेत आदेश गरेको थियो । अन्तरिम आदेशको सम्बन्धमा दुवै पक्षलाई छलफलका लागि बिहीबार बोलाएको थियो । शुक्रबार सार्वजनिक भएको आदेशमा अल्पकालीन अन्तरिम आदेशलाई निरन्तरता दिइएको छ । आयोगका अध्यक्ष हरिप्रसाद रिजालले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयलगायत विपक्षी बनाई मन्त्रिपरिषदले गत असोज २३ गते भूमि समस्या समाधान आयोग र त्यसका जिल्ला समिति खारेज गर्ने निर्णय खारेज गर्न माग गर्दै रिट निवेदन दायर गरेका थिए ।

यही महिनाभित्र माओवादीसँग एकता घोषणा: विरोध खतिवडा

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, १४ कात्तिक/नेकपा एकीकृत समाजवादीका स्थायी कमिटी सदस्य विरोध खतिवडाले नेकपा माओवादी केन्द्रसँग पार्टी एकता गर्ने निर्णय आज नै हुनसक्ने बताएका छन् ।

केन्द्रीय कमिटी बैठकबाट बाहिरिने क्रममा सञ्चारकर्मीलाई प्रतिक्रिया दिँदै उनले यस्तो जानकारी दिएका हुन् । उनका अनुसार, यही महिनाभित्र पार्टी एकता घोषणा हुनेछ । 'एमाले बाहेकका अरु पनि यसमा आउँछन् । एमालेभित्र पनि अहिले जुन अन्तर्घर्ष र द्वन्द्व चलिरहेको छ, त्यसभित्रका इमानदार हरू पनि आउने बाटो खुल्छ,' उनले भने, 'यसका हरेक पक्ष सकारात्मक छ । सम्भवतः आज नै हामी एकताको निर्णय गर्छौं । सम्भवतः यही महिनाभित्र नै हामी राष्ट्रिय भेला गरेर एकताको घोषणा गर्छौं ।' कम््युनिष्ट पार्टीमा यसअघि देखिएको

रोग चिन्नेगरी यसपटक माओवादीसँग आफ्नो पार्टीको एकता हुन लागेको उनले बताएका छन् ।

विद्यमान कम््युनिष्ट पार्टीहरूमा माओवादी दोस्रो र आफ्नो दल तेस्रो भएकोले दुवै मिलेर मूलधारको कम््युनिष्ट पार्टी बनाउन लागेको जिकिर गरे । 'वामपन्थीहरूको सुदृढिकै एक हुनुपर्छ भन्ने हो । विश्वकै कम््युनिष्ट एक हो भन्ने हो । तर, व्यवहारमा जुटेको भन्दा फाटोको इतिहास बढी आउँछ र जोपीको कुटिजस्तो एउटा एउटा कुटिको मठाधीश भएर बस्ने रोग छ,' उनले भने, 'त्यसलाई चिरेर हामी एकता प्रक्रियामा जाँदैछौं । माओवादी कम््युनिष्ट पार्टीमध्येको दोस्रो हो । हामी तेस्रो कम््युनिष्ट पार्टी हौं । दोस्रो र तेस्रो कम््युनिष्ट पार्टीको एकता गरेर मूलधार सिर्जना गर्न यो आवश्यक छ ।' एकता गर्दा भाँड्ने तत्वहरू आउने भन्दै त्यसबाट जोगिनुपर्ने उनको भनाई छ ।

सम्पूर्ण ब्राण्डका गाडी एकै ठाउँमा सम्पूर्ण सेवासहित

- कार वास भित्र/बाहिर
- वायरिङ मर्मत
- मोशिनद्वारा A/C मर्मत तथा ज्याँस रिफिलिङ
- सेन्सरसम्बन्धी समस्या कम्प्युटरबाट जाँचिने
- डेन्ट, पेन्ट, प्लाष्टिक/ज्याँस/इलेक्ट्रिक वेल्डिङ
- टायर ब्यालेन्स, पन्चर र फेर्ने काम मोशिनबाट
- हेटौंडामै पहिलो पटक N2 (Nitrogen) हावा टायरमा भरिने
- इन्जिनसम्बन्धी सबै काम

Himalayan Motors Pvt.Ltd.

हेटौंडा, चौकीटोल,
सम्पर्क नं.: ०५७-५९०३३३

यस पृष्ठमा प्रकाशित साहित्य बाहेकका सामग्रीहरू विभिन्न वेबसाइट, सामाजिक सञ्जाल तथा एजेन्सीहरूबाट साभार गरिएका हुन् ।

facebook

twitter

Google

विज्ञान/प्रविधि

युद्ध लड्ने रोबोट कुकुर बनाउँदै चीन

प्रविधिको विकाससँगै युद्धका तरिका तथा हतियारहरू पनि बदलिइरहेका छन् । भविष्यमा पारम्परिक हतियार तथा उपकरणबाट होइन कि रोबोट तथा एआई प्रविधियुक्त रोबोटिक ड्रोन र कुरुरबाट युद्ध लडिनेछ ।

चीन अहिले यस्तै अत्याधुनिक एआई सञ्चालित हतियार निर्माणमा जुटेको छ । उसको प्रतिष्पर्धा अमेरिकसँग छ, जसले एआई क्षमतायुक्त स्वचालित ड्रोनको फीज तयार गरिरहेको छ । यस्तोमा चीनले चाहीँ एआई प्रविधि जडित रोबोटिक कुकुर तयार पाउँछ, जसले भविष्यमा शत्रु पक्षका सैनिकसँग युद्ध गर्नेछ ।

रोयटर्सका अनुसार चीनको सरकारी रक्षा कम्पनी नोर्निकोले गत फेब्रुअरीमा एउटा सैन्यवाहन तयार पारेको छ । यसले ५० किलोमिटर प्रतिघण्टाको गतिमा स्वचालित रूपमा बहिरवन्द अभियान चलाउन सक्नेछ । यो चिनियाँ एआई डीपसीकबाट चल्नेछ ।

चीनमा सैन्य अभियानमा एआई एप्लिकेसनको प्रयोगसँग सम्बन्धित सभौ शोधपत्र, पेन्टेन तथा खरिद रेकर्डहरूको समीक्षा रोयटर्सले गरेको छ । यसबाट एआई सञ्चालित रोबोट, रोबोटिक एप्लिकेसन तथा ड्रोनको मतले भविष्यको युद्ध लडिनेछ भन्ने विषयमा चर्चा

गरिएको छ । यस्तै एक दस्तावेजका अनुसार चीनले एआई सञ्चालित रोबोट कुकुर समेत बनाउने तयारी गरिरहेको छ । उक्त रोबोटिक कुकुर समूह बनाएर युद्ध मैदानमा उत्रिनेछ र सम्भावित लक्ष्यलाई ट्यांक गर्दै आकासमा उडिरहेको ड्रोनलाई त्यसबारेमा सूचना दिनेछ । यसले एउटा वार गेम कन्सोलको जस्तै कमान्ड सेन्टरमा काम गर्नेछ । यस एआईयुक्त रोबोटिक कुकुर र ड्रोनले आफ्नै

लक्ष्य तथा सम्भावित खतरा पहिचान गरी त्यसको सूचना कमान्ड सेन्टरमा पठाउँछ र त्यहाँबाटै आगडिको कारवाहीका निमित्त निर्देशन प्राप्त हुनेछ । सन् २०२४ मा चिनियाँ जनमुक्ति सेनाले एआई सञ्चालित रोबोट कुकुरका लागि एक प्राविधिक टेन्डर जारी गरेको थियो जसले युद्ध मैदानमा खतराको खोजी गर्न सकोस् र विस्फोटक वा बाक्ली सुरङ जस्ता खतरालाई पन्ड्याउन सक्तियोस् ।

जीवनशैली / स्वास्थ्य

‘यौनको विधि र आसनबारे छलफल नै गर्दैनन् नेपाली दम्पती’

एउटा भनाइ छ, नेपाली दम्पतीको खटपट ओछ्यानबाट सुरु हुन्छ । यसले दम्पतीबीच हुने यौन असमझदारी र असन्तुष्टितर्फ संकेत गर्छ । ‘यौन’ भन्नासाथ खुम्चिने नेपाली समाज यसबारे खुला बहस गर्न हर्चिकन्छ । यौनलाई ‘छाडा’ भन्ने मनोसामाजिक धारणाको दीर्घकालीन असर दम्पतीको ओछ्यानसम्म परेको छ । नतिजा, श्रीमान-श्रीमती एकआपसमा यौनका विषयमा कुरा गर्दैनन् । यौनका तौरतरिका र विधिहरूमा बहस गर्दैनन् । त्यसैले उनीहरू उन्मुक्त यौनसुखबाट वञ्चित छन् ।

नेपाली दम्पतीको यौन व्यवहार आफैमा संकुचित र अतृप्त रहेको बताउँछन्, मनोविद्हरू । ‘अधिकांश दम्पती यौन सुखको उपकर्षमा पुग्न पाउँदैनन्,’ मनोचिकित्सक विजय ज्ञवाली भन्छन्, ‘यसमा उनीहरू पूर्णतया सन्तुष्ट भइरहेका छैनन् ।’

विवाहेत्तर सम्बन्धदेखि सम्बन्ध-विच्छेदसम्मको स्थिति आउनुमा ‘अतृप्त यौन’ पनि एउटा मूल कारण रहेको उनीहरूको भनाइ छ । ‘नेपाली समाजले यौन व्यवहारलाई सहर्ष रूपमा स्वीकार्न सकेको छैन,’ मनोचिकित्सक ज्ञवाली भन्छन्, ‘किनभने यसलाई बदनाम गरिएको छ ।’ यौनका विषयमा दम्पतीबीच जति बहस हुनुपर्ने हो त्यसो नभएको उनको विश्लेषण छ ।

अक्सर यौनमा पुरुष हावी हुने गरेका छन् । जब पुरुषलाई यौन इच्छा जागृ, तब उनीहरू यौन क्रिया सुरु गर्छन् । पार्टनर तयार छन् वा छैनन्, पार्टनरको मानसिक स्थिति कस्तो छ ? उनीहरूले बुझ्ने धैर्यता राख्दैनन् । बस्, आफूमा इच्छा जागनासाथ उनीहरू महिलामाथि भोग गर्न हतारिन्छन् ।

यसैगरी वीर्य स्खलनपछि उनीहरू शिथिल हुन्छन् । महिला पार्टनरले यौनमा सुखभोग गरे वा गरेनन् ? उनीहरू बुझ्न चाहँदैनन् । आखिर किन महिलाहरू आफ्नो यौन इच्छा बताउँदैनन् ? किन उनीहरू आफ्नो सन्तुष्टि अनुरूप यौन क्रियामा सहभागी हुँदैनन् ? ‘महिलाले यौनबारे कुरा गर्दा यौनमा अग्रसरता देखाउँदा उनीमाथि नराप्छो धारणा राखिन्छ,’ मनोचिकित्सक ज्ञवाली भन्छन्, ‘त्यसैले उनीहरू चुपचाप बस्न बाध्य छन् ।’ पुरुषप्रधान सोचका कारण पनि दम्पतीको यौन जीवन खल्लो हुने गरेको उनको बुझाइ छ । ‘कुनै महिलाले विवाहको पहिलो रातमै सक्रियता देखाइन् भने उनीमाथि शंका गरिन्छ,’ ज्ञवाली भन्छन् ।

मनोविद् कृष्णा कुँवरका अनुसार महिलाभन्दा पुरुष नै बढी यौनमा अग्रसर हुने गर्छन् । ‘यद्यपि पछिल्लो पुस्तामा केही परिवर्तन देखिन्छ,’ कुँवर भन्छन्, ‘उनीहरू आफ्नी समझदारी र सक्रियता खोज्न थालेका छन् ।’

अपनाउँदैन आसन

यौन सुखका लागि अनेकन आसन प्रचलनमा छन् । विश्वकै पहिलो यौन संहिता मानिएको वात्सयानको कृति ‘कामसूत्र’ले पनि यौनका आसन र त्यसको प्रयोग विधि उल्लेख गरेको छ । हाप्पा मन्दिरका टुँडालहरूमा यौन आसनका अनेक आकृति देख्न सकिन्छ । यौनमा नयाँपन अनुभव गर्नका लागि यौनका भिन्नभिन्न आसन अप्ठ्याउनुपर्ने सुझाव दिन्छ । यद्यपि, नेपाली दम्पती यौन आसनबारे त्यति अभ्यास नगर्ने मनोविद्हरूको बुझाइ छ ।

यौन आसनले यौनलाई ताजापन दिन्छ । सधैं एउटै खाना खाँदा रुचि कम भएजस्तै एउटै आसनले सन्तुष्टि दिन नसक्ने मनोविद् गोपाल ढकाल बताउँछन् । यौनको आसनले यौन जीवनलाई नवीकरण गर्न सहयोग पुर्‍याउने भएकाले यसबारे नयाँ पुस्ताको सक्रियता बढ्दै गएको उनको भनाइ छ । कतिपयले भने देखासिकीमा यौन आसन अपनाउँदा त्यसले यौन सन्तुष्टि भन्दा बढी पीडा दिने गरेको बताउँछिन्, मनोविद् कुँवर । अहिले कतिपयले पोर्न साइट हेरेर त्यसैको सिको गर्ने गर्ने गरेको उनी बताउँछिन् । ‘पोर्न साइटमा त अभिनय गरिएको हो । धेरै टेक लिएर त्यस्तो छायांकन गरिन्छ,’ कुँवर भन्छन्,

गरेका छन् । जब पुरुषलाई यौन इच्छा जागृ, तब उनीहरू यौन क्रिया सुरु गर्छन् । पार्टनर तयार छन् वा छैनन्, पार्टनरको मानसिक स्थिति कस्तो छ ? उनीहरूले बुझ्ने धैर्यता राख्दैनन् । बस्, आफूमा इच्छा जागनासाथ उनीहरू महिलामाथि भोग गर्न हतारिन्छन् ।

यसैगरी वीर्य स्खलनपछि उनीहरू शिथिल हुन्छन् । महिला पार्टनरले यौनमा सुखभोग गरे वा गरेनन् ? उनीहरू बुझ्न चाहँदैनन् । आखिर किन महिलाहरू आफ्नो यौन इच्छा बताउँदैनन् ? किन उनीहरू आफ्नो सन्तुष्टि अनुरूप यौन क्रियामा सहभागी हुँदैनन् ? ‘महिलाले यौनबारे कुरा गर्दा यौनमा अग्रसरता देखाउँदा उनीमाथि नराप्छो धारणा राखिन्छ,’ मनोचिकित्सक ज्ञवाली भन्छन्, ‘त्यसैले उनीहरू चुपचाप बस्न बाध्य छन् ।’ पुरुषप्रधान सोचका कारण पनि दम्पतीको यौन जीवन खल्लो हुने गरेको उनको बुझाइ छ । ‘कुनै महिलाले विवाहको पहिलो रातमै सक्रियता देखाइन् भने उनीमाथि शंका गरिन्छ,’ ज्ञवाली भन्छन् ।

मनोविद् कृष्णा कुँवरका अनुसार महिलाभन्दा पुरुष नै बढी यौनमा अग्रसर हुने गर्छन् । ‘यद्यपि पछिल्लो पुस्तामा केही परिवर्तन देखिन्छ,’ कुँवर भन्छन्, ‘उनीहरू आफ्नी समझदारी र सक्रियता खोज्न थालेका छन् ।’

यौन सुखका लागि अनेकन आसन प्रचलनमा छन् । विश्वकै पहिलो यौन संहिता मानिएको वात्सयानको कृति ‘कामसूत्र’ले पनि यौनका आसन र त्यसको प्रयोग विधि उल्लेख गरेको छ । हाप्पा मन्दिरका टुँडालहरूमा यौन आसनका अनेक आकृति देख्न सकिन्छ । यौनमा नयाँपन अनुभव गर्नका लागि यौनका भिन्नभिन्न आसन अप्ठ्याउनुपर्ने सुझाव दिन्छ । यद्यपि, नेपाली दम्पती यौन आसनबारे त्यति अभ्यास नगर्ने मनोविद्हरूको बुझाइ छ ।

यौन आसनले यौनलाई ताजापन दिन्छ । सधैं एउटै खाना खाँदा रुचि कम भएजस्तै एउटै आसनले सन्तुष्टि दिन नसक्ने मनोविद् गोपाल ढकाल बताउँछन् । यौनको आसनले यौन जीवनलाई नवीकरण गर्न सहयोग पुर्‍याउने भएकाले यसबारे नयाँ पुस्ताको सक्रियता बढ्दै गएको उनको भनाइ छ । कतिपयले भने देखासिकीमा यौन आसन अपनाउँदा त्यसले यौन सन्तुष्टि भन्दा बढी पीडा दिने गरेको बताउँछिन्, मनोविद् कुँवर । अहिले कतिपयले पोर्न साइट हेरेर त्यसैको सिको गर्ने गर्ने गरेको उनी बताउँछिन् । ‘पोर्न साइटमा त अभिनय गरिएको हो । धेरै टेक लिएर त्यस्तो छायांकन गरिन्छ,’ कुँवर भन्छन्,

कुटीमा बलेको दियो

विमल लामिछाने

नेपाली संस्कृतिमा अढेको सुदूर पश्चिमको एउटा दूरग गाउँ, जहाँ बिहानको घामको किरण ढिलो गरी भुँइमा भर्दथ्यो र सफसम्म आउँथ्यो । त्यस गाउँको विचमा खेतीकोलागि खोलिएको घुमाउरो र लामो कुलो थियो । कुलोको ढिलैमा टाँसिएको एउटा फुसको छानो र चर्किएको ढोकावाल सानो कुटीमा बस्थे, बाबुराम र उनकी छोरी सुनिता ।

बाबुरामको जीवन गोधूली भैं थियो, न उज्यालो, न पूरै अन्धकार । उनका सपनाहरू पनि घरमाथिको कुलोको पानीजस्तै निरन्तर बगिरहन्थे । तर कहिल्यै पूरा भएनन् । श्रम र संघर्ष त बाबुरामका सहयात्री नै हुन् । जीवनको सौन्दर्य खोजीको धूपमा तप तप पसिना भर्दथ्यो । टुप्पी समेत पलाउन नसक्नेगरी खुइलिएको तालु कहिलेकाहीँ पोल्थ्यो पनि । तर जीवनमा सौन्दर्यको विहानी ल्याउने इच्छाशक्ति भने हटेको थिएन । उनकी श्रीमतीलाई त गरिबीले नै खायो । न औषधि समयमा पर्याप्त पाइन्, न आहार नै । केही वर्षअगाडि उनले रोग, शोक र भोकको पीडासहित संसार छाडेर गइन् । यो विछोडले दिएको पीडाको ढकनी बाबुरामले अझै उघार्न सकेका छैनन् ।

अलिमाथि खत्री साहुको कृषि फर्ममा बाबुरामको सानोतिनो नोकरी छ । उनले नोकरीको ठूलो हिस्सा छोरी सुनिताको पढाइमा खर्चेका छन् । बचत भएको पैसाले दुःखले परिवारको गुजारा चलेको थियो । छोरी सुनिता पाँच कक्षामा पढिँछन् । उनलाई पढ्न मन त धेरै लाग्छ, तर कहिलेकाहीँ कापीमा अक्षरहरू धुमिलिन्छन् । बल्दै गरेको दीपमा बर्तन सकिन्छ । दैनिकी चल्ने कठिन थियो । अभावकै कारण पेट र सपनाबीच सन्तुलन मिलाउनु बच्चा मनस्थितिका लागि कहिलेकाहीँ भारी हुन्थ्यो । तिहार नजिकिँदै थियो । गाउँभरि फिलिमिली लाइट, देउसीभैलोका रियल्सल, बज्रमा बीडभाड । मानिसहरू सजावटका सामान र नयाँ कपडा किनिरहेका थिए । मिठाइका पसलहरूबाट तेलसँगै पीठो र चिनीको गन्ध फैलिँरहेको थियो । तर बाबुरामको कुटीमा तिहार एउटा मौन सम्फनमा मगल्छ । कुटीमा पीडाले पोतिएको, मौनताले ढाकिएको । कसरा र पिँडीका कुनाहरूमा मखमली ढकमक्क छन् तर मन बचैन छ ।

एक साँझ सुनिताले चिमेको स्वरमा भनिन्, ‘बाबा, हामी पनि फिलिमिली बत्तीका लहराले घर सिंगारी न । मैनुबत्ती बालौं न । सबै साथीहरूलेको तिहारमा घर फिलिमिली

हुन्छ रे ! छिमेकीहरू पनि उज्यालोको रमभ्रममा नाचेका छन् । मस्तीमा छन् सबै ।’ बाबुरामले छोरीतिर हेरे । थकित आँखा, भुलिरहेको अनुहार मा मुस्कानको फल्को आयो, ‘छोरी, हाप्छो तिहार फरक हुन्छ । हामी बत्ती होइन, उज्यालो मनले तिहार मनाउँनु पर्छ ।’ बाबुरामको साहित्यले सुनिताको बाल मस्तिस्कलाई छुन सकेन । बरु उल्टै बाबाको बुझाइप्रति खिन्नता प्रकट गर्दै कोल्टे फेरिन ।

त्यो रात बाबुराम चुपचाप ढोका बन्द गरेर पल्टिए पनि निदाउन सकेनन् । सुनिताका आशातित आँखामा देखिएको एउटा सानो निराशाको लपकोले उनलाई भतभती पोल्निरहेको थियो । नोकरीबाट आएको पैसापनि तिहार अगावै छोरीको परीक्षा शुल्क तिरैका थिए । बाँकी रहेको केही पैसा छरछिमेकमा तिरौभरो गर्न पनि अपुग थियो । बिहान सबै उठे । भारी मन । उनले पुरानो फोला काँधमा हालेर नजिकैको बजार चोकतिर हानिए, पैसाको खोजीमा । तिहारको छुट्टी भइसकेको थियो । बजारमा काम भेटिने छोटकाँट नदेखेपछि पुनः उही खत्री साहुँ सम्भिए । उनीसँगै अनुनय विनय गरे । केही समय पसिना बगाउने मनसाय पोखे । तर साहुले नसुने भैं गरेपछि बाबुराम मनमनै कुँडिए, ‘खत्रीसाहु त कामका भोका न हुन् । गरिबको अनुनय त उनीहरूलाई जोबकरको नखरा जस्तो लाग्छ ।’ तरपनि बाघता थियो, भोली पनि खत्रीसाहुलाई बाबुरामको पसिना चाहिने सम्भिएर काम दिए ।

दिनभरको टन्टलापूर घाममा भर्खरै बाँफो पल्टाएको साहुको टारबारीमा मलका भारी पोखे । पसिना फरिेर जीवनको एउटा सानो उज्यालो किन्ने उनको इच्छा मनभरी तैरिएको थियो, जस्तोसुकै कडा परिश्रम पनि यो बेला उनकोलागि बाघताको मुखारी बनेको थियो । भोक र थकान पत्तै भएन ।

साँझ घर फर्किँदा उनको हातमा दुई थान साना मैनुबत्ती थिए, आधा किलो चिनी, र कुलामाथिको डाँडाबारी दमाई दाइका गोठको बलैसीबाट छिमेकी दमेनी कान्छीले टिपर तिहार मनाउन थमाईदिएको एक मुट्टी बोडी, करेला र एकभृप्यो सयपत्री फूल । किनैको होइन, छिमेकीको भावना बुफेर थमाइदिएको त्यो बोडी, करेला र फूलको भृप्यो बाबुरामका लागि अमूल्य थियो । उनी घर फर्किए । मैनुबत्ती, चिनी र फूलको भृप्यो छोरी सुनितालाई थमाइदिए । साँझ सुनिता फूलको माला गाथिरहेकी थिइन् । उनका साना आँलाहरू धागोमा फूल उर्तिर्दिगर्दा बाबुरामको मनमा एउटा चेतना आयो, संसारको सबैभन्दा सुन्दर सजावट भनेकै ‘खुशी’ हो, त्यो पनि बालापनको निष्कलंक ‘खुशी’ । भनिन्छ, हरेक

बाबुआमाको सन्तुष्टी छोराछोरीको खुशीमा छुचल्किएको हुन्छ ।

बाबुछोरी भित्र पसे, दीयो बाले र मैनुबत्तीको उज्यालोमा बाबुरामले सुनितालाई टिका लगाइदिए, अनि लक्ष्मी सम्भिएर ढोपीदिए । दुई मैनुबत्तीको मधुरो उज्यालोमा लक्ष्मीपूजा सकियो । त्यो साँझ गाउँभरी मैनुबत्ती बलेको थियो, सहरमा विजुली बत्तीका लहराको धुप्रो थियो । तर साँचो तिहार न त बत्तीको संख्या थियो, न मिठाइको महक । साँचो तिहार त त्यो अनुहार थियो, जहाँ बाबुले छोरीको हाँसो हेरेर जितउन चाहन्छन् । त्यहीँ लक्ष्मीको बास थियो, जहाँ बाबुरामले बगाएको पसिनामा लक्ष्मी मुस्कुराएको थिइन् । त्यो दृष्टि लक्ष्मीको थियो, जहाँ बोडी, करेला र सयपत्रीको भृप्यो उपहार आएको थियो । छिमेकीले छिमेकीको दर्द बुझ्नसके उज्यालो केवल करेन्टले हैन, कृष्णाले पनि जल्मिन्छ । बाबुरामलाई लाग्छ, तिहारको सन्देश पनि यही हो । शरीर र मनको सफाई, माया र ममताको उज्यालो, अनि जीवनप्रति समर्पणको श्रद्धा । दीप पैसाले किनेर होइन, भावना साटेर बाल्नुपर्छ, ताकि उज्यालो भित्रबाट फूटोस् ।

घरको भित्तामा खोपीमा राखिएको पुरानो रेडियोमा देउसी गीत बजिरहेको थियो, आँगनमा ओल्लो फल्को घरका साना नानीहरू भेला भएर ‘भैलो रे...भैलो रे...’ भनिरहेका थिए । त्यो स्वर हावाको गतिंसँगै तरंगित भएर कुटीको चिसो भित्ताबाट टुक्रिँदै भित्र पस्दै थियो । सुनिताले थालमा चिनी र अलिकति चामल राखेर छिमेकीहरूसँगै भैलो गाड्न् । छिमेकी दिदीहरू हाँसे बोले, ‘ओहो ! सुनितापनि आएकी ! भैनी त मिठो गाउँडी रहिछ्यौं’ ।

बाहिरको संसार फिलिमिली थियो, रंगीचंगी थियो । तर त्यो रंगहरूभित्र कतिपय अनुहारहरू थाकेका थिए, नमीठो मौनताले भरिएका थिए । बत्ती त बलेकै थियो, तर उज्यालो चमक थिएन । बाबुरामको कुटीबाहिँ सानो थियो, अघ्यारो थियो, तर भित्र पार शमरीको ज्योति कै चमक दिने उज्यालो थियो, जसको एउटै कारण हो ‘छोरीको खुशी’ । जहाँ छोरीको हाँसोमा बाबुले सारा पीडा र गरिबीको थकान पनि भुलेको थियो ।

त्यो रात बाबुरामले बुफे, तिहार फिलिमिली बत्तीले होइन, ममताको उज्यालोले रमाइलो चम्कौरेहेछ । बत्तीको प्रकाश क्षणिक हो, तर छोराछोरी (परिवार)को मुस्कान सदाबहार अनि सार्थक रहेछ । छोरी रेडियोको तालमा स्वर मिसाउँदै थिइन्, बाबुराम लय थप्टै छोरीको खुशीमा थपडी बजाएर रमाइरहेका थिए ।

कविता	कविता	कविता
मेरी उनी	वन्दी मानस	कोलकाता-२
कृष्ण उपाध्याय		नवीन पौड्याल
मनमनै मग्न म मानस लक्ष अलक्ष अभेदमा कञ्चन कञ्चन कञ्चनजङ्गबाट फर्दा तमोर तिरितर तमोरमा तरंगित हुन्छु म ।	स्वतन्त्र म, मनोरम मनमोहक दृश्य परिदृश्यमा कोइलीका कोकिल स्वरसुधामा चम्पा चमेलिका गन्ध सुगन्धमा पल्लवित पिपलका स्पृश्य स्पर्शमा फलदका फलैफलका फलाहारका फलाशामा वन्दीगृहको वन्दीजस्तै वन्दी बने म । वन्दी छन् मेरा पंचेन्द्रिय वन्दी छ मेरो मन ।	कोलकाता तिमी चलाक छो, बाचाल छो तिमी लुपहोल खोज माहिर छो । तिमी श्रेष्ठताको ग्रन्थिले भरपूर छो । तिमी विद्यामा सचेत हो तिमी तर धेरै कम्युनल छो तिमीले आफुबाहेक अरुलाई मान्छे, गन्दैनी
मेरी उनी– जीवनको आकाशमा टाँगिएको पूर्णचन्द्रमा हुन, जसरी अँध्यारो रातलाई न्यायो उज्यालोले सजाउँछ ।	उनको मुस्कान– फूलको सुवास जस्तै, देख्ने बित्तिकै मुटुमा वसन्त पलाउँछ । उनको नजर– समुद्रको गहिराइ हो, जहाँ डुबेर फर्कन मन लाग्दैन, म भने नाव बिना यात्रु जस्तो, हराएर पनि रमाइरहेछु । उनको मौनता– कविता नलेखिएको पाना जस्तो, तर त्यो खालीपनमै सबैभन्दा गहिरा अर्थहरू लुकेका छन् । उनले मेरो नाम बोल्दा– घण्टी बजेको ध्वनि जस्तो लाग्छ, जहाँ प्रत्येक तरङ्ग स्वर्गीय राग बनेर फैलिन्छ । मेरी उनी– सपना मात्र होइन, मन्दिरको मूर्ति हुन्, जसलाई फदयले पूजा गरिरहन्छ, तर स्पर्श गर्न सक्दैन ।	मनै त हो यो वन्दी हुन्छ, मुक्त हुन्छ । वन्दी हुँदा वन्दी हुन्छ मान्छे हुँदा मुक्त उन्मुक्त हुन्छ मान्छे । भरना जस्तै फर्दा फर्दै तमोरको तरंगित तरङ्गमा तैरिदा तैरिदै कोशीको कलरवमा रमदा रमदै अझ्दा आउँछदित अङ्गनामा अवतरित म वन्दी बनें अङ्गनाका अङ्गमा । अनि त भ्रमर जस्तै भ्रान्त विभ्रात छु म आफैलाई आज मानस भन्छु म भोलि अङ्गना ! कहिले अङ्गी भन्छु कहिले संगी भन्छु । चताराको वास हुँदा यहि भ्रममा हुन्छु म अङ्गनाको वास हुँदा यहि भ्रममा हुन्छु म । अङ्गनाका अङ्ग, अङ्ग हुन् मेरा पनि तिनै अङ्गमा अडिक्एको छु म तिनै अङ्गबाटै त रसास्वादन गर्छु म मोहक मिठो दृश्य परिदृश्यका, सुरिलो स्वरका, गन्ध सुगन्धका, स्निग्ध स्पर्शका, स्वादका । त्यतै बाधिएर वन्दी छ मधुर मन मधुर मदक मन टाँसीएको छु त्यतै छालामा मसक टाँसीए जस्तै ।

मलेसियाको १० बुँदे श्रम मापदण्डविरुद्ध सरकार र व्यवसायी एकमुख

काठमाडौँ / मलेसियाले नेपालसहित पाँच देशका म्यानपावर कम्पनीका लागि तय गरेको नयाँ मापदण्ड विरुद्ध नेपाल सरकार र म्यानपावर व्यवसायी एकमुख भएका छन् । मलेसियाको परराष्ट्र मन्त्रालय मार्फत नेपाललाई प्राप्त पत्रमा १५ नोभेम्बर २०२५ भित्र उक्त मापदण्ड भित्र पर्ने कम्पनीको विवरण बुझाउन भनिएको छ ।

परराष्ट्र मन्त्रालय मार्फत श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयलाई पत्र आएपछि सरकार र म्यानपावर व्यवसायी दुवैले विरोध जनाएका छन् । नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघले बिहीबार पत्रकार सम्मेलन नै गरेर उक्त मापदण्डको विरोध गरेको थियो । त्यस्तै हिजो नै श्रम मन्त्रालयले समेत प्रेस विज्ञप्ति मार्फत उक्त पत्रबारे गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको जनाएको थियो । पत्र प्राप्त भएको र उक्त पत्रपछि सरोकारवाला पक्षसँग छलफल गरेर आवश्यक निर्णय गरिने मन्त्रालयले प्रष्ट पारेको छ ।

मन्त्रालयका प्रवक्ता पिताम्बर घिमिरेले प्रेस विज्ञप्ति जारी गर्दै मलेसियामा नेपाली श्रमिक पठाउन निश्चित म्यानपावर कम्पनीलाई फाइदा पुग्ने गरी 'सिन्डिकेट' गर्ने प्रयास भइरहेको भन्ने समाचारप्रति मन्त्रालयको गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको बताएका थिए । 'नेपालको सिध्दान्त, वैदेशिक रोजगार ऐन तथा नियमावली, श्रम तथा रोजगार नीति, द्विपक्षीय सम्झौता र अन्तर्राष्ट्रिय कानुनी प्रावधानका दायराभित्र रही सबै पक्षसँग छलफल गरेर उपयुक्त निर्णय लिइने छ ।'

नेपाली श्रमिकको हकहित सुरक्षित गर्न सरकारका सम्बन्धित निकाय र सरोकारवालासँग छलफल भइरहेको र आवश्यक कूटनीतिक पहल अघि बढाइएको श्रम मन्त्रालयले जनाएको छ । श्रम मन्त्रालयले वैदेशिक रोजगारी सुरक्षित, मर्यादित र नियमित बनाउन श्रमिकका अधिकारलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्दै नीति तथा कार्यक्रम अघि बढाइरहेको जनाएको छ । नेपाल र मलेसियाबीच २९ नोभेम्बर २०१८ मा भएको श्रम

समझदारी नवीकरण अन्तिम चरणमा पुगेको मन्त्रालयले स्मरण गराएको थियो ।

प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले समेत उक्त मापदण्डप्रति ध्यानाकर्षण जताउँदै श्रम सचिव डा. कृष्णहरि पुष्करलाई अध्यक्षन गर्न निर्देशन दिएको थिइन् । व्यवसायीका लागि तोकिएको नयाँ मापदण्डका कारण पर्न सक्ने सम्भावित असर अध्ययन गरी आवश्यक पहलकदमीका लागि गृहकार्य गर्न निर्देशन दिएको हुन् । बिहीबार आफ्नो कार्यकक्षमा बोलाएर यस विषयमा जानकारी लिएकी थिइन् ।

सचिव पुष्करले मलेसियाले जारी गरेको नयाँ मापदण्डबारे जानकारी प्राप्त भएको र कूटनीतिक रूपमा यस विषयको सम्बोधन गर्नुपर्ने प्रधानमन्त्रीलाई बताएका थिए । प्रधानमन्त्री कार्कीले परराष्ट्र, अर्थ र श्रम मन्त्रालयसँग पनि समन्वय गर्न आग्रह गरेकी थिइन् । त्यस्तै प्रधानमन्त्री कार्कीले आज अर्थमन्त्री रामेश्वर खनाल, कानूनमन्त्री अनिलकुमार सिन्हा, मुख्यसचिव एकनारायण अर्याल लगायतसँग समेत छलफल गरिन् ।

छलफलपछि मलेसियाले पठाएको १० बुँदे मापदण्ड प्रस्तावमान भएको र अन्तिम नभएको निष्कर्ष निकालिएको छ । द्विपक्षीय वार्ताका

माध्यमबाट नेपाली श्रमिक र व्यवसायी दुवैको अधिकतम हित हुने गरी मर्यादित र सुरक्षित रोजगारी सुनिश्चित गर्ने गरी निष्कर्ष निकालिएको थियो ।

कडा प्रतिवाद गर्ने व्यवसायीको चेतावनी

म्यानपावर व्यवसायीले समेत उक्त मापदण्डप्रति आपत्ति जनाएका छन् । संघले बिहीबार पत्रकार सम्मेलन गरेर विरोध जनाएको थियो । संघ अध्यक्ष भुवनसिंह गुरुङले मापदण्डका नाममा व्यवसायीमाथि सिन्डिकेट लगाउन खोजिएको बताए । उक्त मापदण्ड नेपाली व्यवसायीलाई मान्य नहुने उनको भनाइ छ ।

मलेसियाले माग गरे अनुसार मापदण्डभित्र पर्ने व्यवसायीको सूचीमा कुनैको नाम पनि नपठाउने चेतावनी दिए । 'उक्त मापदण्ड अनुसारको सूची देऊ भनेर पत्र पठाएको रहेछ, संघले कोही पनि त्यो मापदण्डका छैनन् भनेर कुनैको नाम पनि दिँदैन,' अध्यक्ष गुरुङले भने । सिन्डिकेटका लागि मापदण्ड अघि सारिएको बताउँदै जबर्जस्ती लागु गरिए मलेसिया सधैंका लागि बन्द गर्ने चेतावनी उनले दिए । मापदण्डका नाममा सिन्डिकेट लगाउन खोजिए आफूहरू सडक आमदोलनमा उत्रिन बाध्य हुने

चेतावनी उनको छ ।

उनले मापदण्डका नाममा सिन्डिकेट लगाउन केही नेपाली सक्रिय रहेको दाबी गर्दै उनीहरूलाई समयमै सच्चिन चेतावनी दिए । 'जोको सिन्डिकेट लागु गर्ने अघि सरेका छन्, अहिले जुन अवस्थामा हो, त्यही अवस्थाबाट पछि हटे हुन्छ,' गुरुङले चेतावनी दिए, 'सिन्डिकेटको पक्षमा लागिरहे संघले सिन्डिकेटधारीको उठिसमा लगाउँछ ।' म्यानपावर व्यवसायीलाई नेपाल सरकारले लाइसेन्स दिने तर त्यसको नियमन मलेसिया सरकारले गर्न खोज्नु नाजायज भएको उनको तर्क छ ।

'नेपाल सरकारले हामीलाई लाइसेन्स दिन्छ, नेपाल सरकारले नै नियमन गर्छ तर मापदण्ड चाहिँ मलेसिया सरकारको मान्नुपर्ने ?,' उनले भने, 'यो कदापि हुन सक्दैन, हामी मान्दैनौं, बरु कामदार नै मलेसिया पठाउन बन्द गरिदिन्छौं ।' मलेसिया धेरै नेपाली कामदार वैदेशिक रोजगारीमा जाने गन्तव्यमा छन् । सिन्डिकेटका लागि मापदण्ड अघि सारिएको बताउँदै जबर्जस्ती लागु गरिए मलेसिया सधैंका लागि बन्द गर्ने चेतावनी उनले दिए । मापदण्डका नाममा सिन्डिकेट लगाउन खोजिए आफूहरू सडक आमदोलनमा उत्रिन बाध्य हुने वैदेशिक

रोजगारी व्यवसायीको भनाइ छ ।

१० बुँदे मापदण्डमा के छ ?

मलेसियाको परराष्ट्र मन्त्रालयले क्वालालम्पुरस्थित नेपाली दूतावासलाई पत्राचार गरेर १० बुँदे मापदण्डबारे जानकारी गराएको थियो । दूतावासले सोही अनुसारको जानकारी नेपाल सरकारलाई गराएको थियो । मलेसियाको मानव संसाधन मन्त्रालयले १५ नोभेम्बर २०२५ भित्र म्यानपावर कम्पनीहरूको विवरण पठाउन अनुरोध गरेको छ । मलेसियाले नेपाल, भारत, बंगलादेश, पाकिस्तान र म्यानमारका म्यानपावर व्यवसायीका लागि १० बुँदे नयाँ मापदण्ड बनाएको हो ।

जसमा इजाजतपत्र लिएको कम्तीमा पाँच वर्ष भएको हुनुपर्ने, पछिल्लो तीन वर्षमा ३ हजार श्रमिक पठाएको अनुभव र प्रमाण हुनुपर्ने, एजेन्सीहरूले पछिल्ला पाँच वर्षभित्र कम्तीमा तीन देशमा श्रमिक पठाएको रेकर्ड हुनुपर्ने, सम्बन्धित निकायबाट तालिम, मूल्यांकन, भर्ती र कामदार पठाउने सम्बन्धी सबै वैध अनुमति प्राप्त गरेको हुनुपर्ने र आफ्नो देशका सम्बन्धित निकायबाट जारी गरिएको सदाचार (गुड कन्डक्ट सर्टिफिकेट) प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको हुनुपर्ने छ ।

त्यस्तै म्यानपावरले कुनै प्रकारका जबर्जस्ती श्रम, मानव बेचबिखन, श्रम ऐन उल्लंघन, जबर्जस्ती असुली, ठगी वा अन्य आर्थिक आपराधिक क्रियाकलापमा संलग्न नरहेको हुनुपर्ने, अन्तर्राष्ट्रिय रोजगारदाताबाट प्राप्त सिफारिस पत्र (टेस्टिमोनियल) पेस गर्नुपर्ने, जसमा ती रोजगारदाताले उक्त एजेन्सी मार्फत कामदार भर्ना गरेको विवरण हुनेछ । त्यसैगरी कम्तीमा १० हजार वर्गीकृत स्थायी रूपमा सञ्चालनमा रहेको कार्यालय हुनुपर्ने, जसमा पर्याप्त पूर्वाधार र आवश्यक सुविधा उपलब्ध भएर सम्पूर्ण कार्य सञ्चालन गर्न सकिने अवस्था भएको हुनुपर्ने र म्यानपावरले गन्तव्य देश (मलेसिया) का सबै भर्तीसम्बन्धी कानुनी र प्रक्रियागत मापदण्ड पूरा गरेको प्रमाणका लागि आवश्यक कागजात पेस गर्नुपर्ने मापदण्ड तय गरेको हो ।

(स्रोत: अनलाइनखबर)

हलमा लाग्यो 'परान', प्रिमियरमा प्रशंसाको ओइरो

काठमाडौँ / भावनात्मक सम्बन्धको कथामा आधारित फिल्म 'परान'ले शुक्रबारबाट प्रदर्शन यात्रा सुरु गरेको छ । एकल रिलिजको अवसर पाएको यो फिल्मले देशव्यापी ६४ शो प्राप्त गरेको छ । तर, प्रदर्शनको पहिलो दिन नै फिल्मले चुनौतीपूर्ण स्थिति सामना गर्नुपरेको छ । फिल्मको अग्रिम टिकट बुकिङ अपेक्षाअनुसार देखिएको छैन भने भरीका कारण बिहानी शो पनि प्रभावित बनेको छ ।

'परान'का लागि बक्स अफिसमा सबैभन्दा ठूलो चुनौतीको रूपमा फिल्म 'जेरी अन टप' रहेको

छ । यसले दुई सातादेखि आक्रामक व्यापार गरिरहेकाले 'परान'ले हलमा टिकनका लागि बलियो 'माउथ टुविलसिटी' हासिल गर्न जरूरी छ । बिहीबार साँझ प्रिमियरमा फिल्मले प्राप्त गरेको प्रतिक्रिया हेर्दा 'वर्द अफ माउथ'ले व्यापारिक गति समात्ने बलियो सम्भावना देखिन्छ ।

फिल्मको प्रिमियरमा कथावस्तु, संवाद, अभिनय, व्याकप्राउन्ड म्यूजिक लगायतका पक्षको निकै प्रशंसा भएको थियो । फिल्म हेरेर सकेपछि अधिकांश भावुक देखिएका थिए । अभिनेता हरिवंश आचार्यले 'परान' मन्छुने फिल्म बनेको बताए ।

गायक रामकृष्ण ढकाल, निर्देशक सुयोग गुरुङ लगायतले पनि उत्कृष्ट पारिवारिक फिल्म बनेको बताउँदै दर्शकलाई एकपटक हेर्न अनुरोध गरे । दीपक प्रसाद आचार्य 'काकु'को निर्देशनमा बनेको यो फिल्ममा नीर शाह, मदनकृष्ण श्रेष्ठ, पूजा चन्द, केकी अधिकारी, अञ्जना बराइली, महेश त्रिपाठी, प्रविन खतिवडा, यमन श्रेष्ठ, बुद्धि तामाङ लगायतको अभिनय रहेको छ । चर्चित व्यापारिक घराना गोल्छा समूहका शेखर गोल्छा र प्रिज्मा एड्भर्टाईजिङका रजित आचार्यले फिल्मको निर्माण गरेका हुन् ।

‘हर्ष’को पोस्टरमा भल्किएको खगेन्द्र र वर्षाको प्रसन्नता

काठमाडौँ / एकता पौडेलको निर्देशनमा बनेको फिल्म 'हर्ष'को नयाँ पोस्टर सार्वजनिक गरिएको छ । आगामी मंसिर १२ गतेबाट प्रदर्शन हुन लागेको यो फिल्मको पोस्टरमा अभिनेता खगेन्द्र लामिछाने र अभिनेत्री वर्षा राउतसहित बाला कलाकार साइमन वादी हर्षित दूधामा देखिएका छन् । यसले फिल्मको कथा पारिवारिक सुख र सन्तुष्टिमा आधारित रहेको संकेत गर्छ ।

प्रशान्न पौडेल र विकास पौडेलको संयुक्त निर्माण रहेको यो फिल्ममा खगेन्द्र, वर्षा र साइमन सहित नीर शाह, सन्तोष पन्त, शर्मिला मल्ल, माओत्से गुरुङ, विशाल पहाडी, निमा पाण्डे, लुनिभा तुलाधर, अंशु महर्जन, रेनु प्रधान, सुर्जण थापा, श्रुष्टि महर्जन, सिर्जना नापित लगायतले अभिनय गरेका छन् । यसमा आलोक शुक्लाको छायांकन रहेको छ भने लोकेश बज्राचार्यको सम्पादन छ ।

निर्देशक पौडेल स्वयंको लेखन रहेको फिल्मका गीतमा समीर-हिमाल, वसन्त सापकोटा तथा

एलिश कार्कीले संगीत दिएका छन् भने कोरियोग्राफी सुनिल क्षेत्री र निर्देशक पौडेल स्वयंको छ । अप्ठलक्ष्मी प्रोडक्सन्स र ई-प्राइम मुभिजको

व्यापारमा निर्माण भएको फिल्ममा स्व. निर्देशक शिव रेग्मीले लेखेका गीत पनि समावेश गरिएको छ । निर्देशक पौडेल उनकै भान्जी हुन् ।

प्रदीप अभिनीत ‘एक्लो’को टिजरमा के छ ?

काठमाडौँ / अंग्रेजी नयाँ वर्षको अवसर परेर पुष १७ गतेबाट प्रदर्शन हुन लागेको फिल्म 'एक्लो'को टिजर सार्वजनिक गरिएको छ । एक मिनेटभन्दा लामो टिजरले फिल्मको रहस्यमय कथा र पात्रहरू बीचको तनावपूर्ण संघर्षको फलक प्रस्तुत गरेको छ । पैसा र सत्ताका लागि हुने लडाइँलाई फिल्मले मुख्य कथावस्तुका रूपमा अगाडि ल्याएको देखिन्छ ।

सस्पेन्स र थ्रिलरको संयोजन रहेको टिजरमा अभिनेता प्रदीप खड्का युद्ध कौशलयुक्त पात्रको रूपमा प्रस्तुत छन् । तर, उनको अहुरा पूर्ण रूपमा देखाइएको छैन । अभिनेत्री बेनिशा हमालको गेटअपले रानीको संकेत गरेको छ । कविता नेपाली र बेलायती अभिनेता जेमी बेकन ब्रिटिश पुलिसको भूमिकामा देखिएका छन् । टिजरले दर्शकमा फिल्मप्रति उत्सुकता बढाउने देखिन्छ ।

प्रदीप शाहीको लेखन तथा निर्देशनमा बनेको यो फिल्ममा विजय लामा, सुनिल थापा, दीया पुन, दिनेश डिसी, सुरजसिंह ठकुरी, एबन राज उप्रेती, त्रिचु राई, कृष्णभक्त महर्जन, विकास अधिकारी, दिगज खत्री, विनोद सुवेदी 'क्षितिज', श्रीशेष श्रेष्ठ लगायतले पनि अभिनय गरेका छन् । एनआरएन समूहको लगानी रहेको फिल्मको निर्मातामा प्रदीप खड्का पनि छन् ।

विनोद सुवेदी 'क्षितिज'

कार्यकारी निर्माता रहेको 'एक्लो'को छायांकन बाबु श्रेष्ठले गरेका हुन् । यसमा रूपेश तामाङको सम्पादन, रोहित शाक्यको संगीत तथा राजु तामाङको द्बन्द निर्देशन रहेको छ ।

यो फिल्मको गत मेमा विश्वप्रसिद्ध कान्स फिल्म फेस्टिभलमा स्टल नै राखेर प्रचार गरिएको थियो । यसपछि अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा फिल्मको चर्चा चलिएको छ ।

के तपाईं फोटो कपी प्रिन्टर मेसिन किन्दै हुनुहुन्छ ?

Brother, Canon, HP, Sharp Ricoh, Epson, Kyocera, Lexmark

टोनर रिफिलिङ्ग, प्रिन्टर, कम्प्युटर, फोटोकपी लगायतको सर्विस छिटो छरितो र भरपर्दो रूपमा गर्नुभई हुक्क हुनुहोस् ।

Printer Shop

The complete office solution

Contact No. 9845292140, 057-527041, Schoolroad, Hetauda-4 tonerhouse_htd@yahoo.com

उद्योगको लाइन काट्दा ४५० मेगावाट खेर, प्राधिकरणलाई दिनहुँ ५ करोड घाटा

काठमाडौँ / देशभरिका २५ उद्योगको लाइन काट्दा विभिन्न निजी जलविद्युत् आयोजनाले उत्पादन गरेको ४ सय ५० मेगावाट खेर गएको छ । त्यसबाट नेपाल विद्युत् प्राधिकरण स्वयंलाई दैनिक ५ करोड रूपैयाँभन्दा बढी घाटा लाग्ने गरेको छ ।

अहिले देशभरिका १६ जलविद्युत् आयोजनाको ४ सय ५० मेगावाट विद्युत् 'कन्टिन्जेन्सी' मा रहेको प्राधिकरणको विद्युत् व्यापार विभागका निर्देशक कमल आचार्यले जानकारी दिए । विद्युत् कन्टिन्जेन्सी भनेको उत्पादन भए पनि नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले नकिनेको विद्युत् हो ।

त्यसरी ठूलो मात्रामा प्राधिकरणले बिजुली नकिनिदिएपछि निजी क्षेत्रका जलविद्युत् कम्पनीलाई दैनिक करिब ६ करोड रूपैयाँ नोक्सान भइरहेको छ ।

प्राधिकरणले 'डेडिकेटेड' तथा 'टुट कलाइन' विवादमा ४ कात्तिकदेखि विभिन्न उद्योगको लाइन काट्न थालेको थियो । सुरुमा ६ उद्योगको लाइन काटिएकोमा पछि २५ उद्योगको लाइन काटिएको थियो । ती उद्योगले दैनिक करिब ३ सय मेगावाट खपत गर्ने गर्थे । यति ठूलो विद्युत् खपत गर्ने उद्योगको लाइन काटिएपछि त्यसको मार निजी ऊर्जा उत्पादक र प्राधिकरण स्वयंलाई नै परेको हो ।

उद्योगहरूमा विद्युत् कोटर बचत भएको विद्युत् निर्यात गरेर पैसा कमाइरहेको दाबी प्राधिकरणले गरेको छ । तर, प्राधिकरणले भारतमा अधिकतम १ हजार १ सय २५ मेगावाट र बंगलादेशमा अधिकतम ४० मेगावाट

गरी १ हजार १ सय ६५ मेगावाट मात्रै निर्यात गर्न सक्ने क्षमता छ । प्राधिकरणका अनुसार पिक आवरमा नेपालभित्र १ हजार ७ सय ५२ मेगावाट माग हुन्छ । यस्तो अवस्थामा निर्यात र आन्तरिक खपत गरी करिब २ हजार ९ सय मेगावाट मात्रै खपत हुने अवस्था छ । तर, देशको उत्पादन क्षमता ३ हजार ६ सय मेगावाटभन्दा बढी पुगिसकेको छ । त्यसमध्ये केही आयोजना बाढीपहिरोका कारण बन्द रहँदा पनि देशमा उत्पादित विद्युत् खेर जाने अवस्था सिर्जना भएको छ ।

यस्तो अवस्थामा विद्युत् खपत बढाउनेतर्फ प्राधिकरणले काम गर्नुपर्नेमा भन्ने ३ सय मेगावाट खपत गर्ने उद्योगहरूको लाइन

काटिदिएको छ । त्यसका कारण उद्योग बन्द हुँदा उद्योगीले त घाटा बेहोरेका छन् नै निजी जलविद्युत् आयोजना र प्राधिकरण स्वयंले घाटा बेहोरिरहेको छ । निजी क्षेत्रका आयोजनाबाट ४ सय ५० मेगावाट नकिन्दा जलविद्युत् कम्पनीलाई दैनिक ५ करोड ९४ लाख रूपैयाँ र हजार ६ सय मेगावाटभन्दा बढी पुगिसकेको छ । त्यसमध्ये केही आयोजना बाढीपहिरोका कारण बन्द रहँदा पनि देशमा उत्पादित विद्युत् खेर जाने अवस्था सिर्जना भएको छ ।

यस्तो अवस्थामा विद्युत् खपत बढाउनेतर्फ प्राधिकरणले काम गर्नुपर्नेमा भन्ने ३ सय मेगावाट खपत गर्ने उद्योगहरूको लाइन

लागेको हो । अर्कातिर, प्राधिकरणले प्रतियुनिट औसत १० रूपैयाँ ८० पैसामा विद्युत् बिक्री गर्ने गरेको छ । यस्तो अवस्थामा एक युनिटमा प्राधिकरणलाई ५ रूपैयाँ ३० पैसा फाइदा हुन्छ । यस हिसाबले दैनिक ४ सय ५० मेगावाट खेर जाँदा प्राधिकरणलाई नै ५ करोड ७० लाख रूपैयाँ घाटा हुनुपर्ने हो । तर, आफूसँग भएको विद्युत्मध्ये १३ प्रतिशत जति प्राविधिक नोक्सानीमा जाने प्राधिकरणको भनाइ छ । यस हिसाबले ४ सय ५० मेगावाट बेच्न नपाउँदा प्राधिकरणलाई दैनिक ४ करोड ९६ लाख रूपैयाँ घाटा पर्ने देखिन्छ ।

प्राधिकरणले यो वा त्यो बहानामा निजी ऊर्जा उत्पादकले

लागेको हो । अर्कातिर, प्राधिकरणले प्रतियुनिट औसत १० रूपैयाँ ८० पैसामा विद्युत् बिक्री गर्ने गरेको छ । यस्तो अवस्थामा एक युनिटमा प्राधिकरणलाई ५ रूपैयाँ ३० पैसा फाइदा हुन्छ । यस हिसाबले दैनिक ४ सय ५० मेगावाट खेर जाँदा प्राधिकरणलाई नै ५ करोड ७० लाख रूपैयाँ घाटा हुनुपर्ने हो । तर, आफूसँग भएको विद्युत्मध्ये १३ प्रतिशत जति प्राविधिक नोक्सानीमा जाने प्राधिकरणको भनाइ छ । यस हिसाबले ४ सय ५० मेगावाट बेच्न नपाउँदा प्राधिकरणलाई दैनिक ४ करोड ९६ लाख रूपैयाँ घाटा पर्ने देखिन्छ ।

प्राधिकरणले यो वा त्यो बहानामा निजी ऊर्जा उत्पादकले

मिरमिरेदेखि साँभ अवेरसम्म काममा भेटिने श्रमिक अधिकृत 'दर्जी'

पालुङ प्रहरीप्रमुख बज्राचार्यलाई थाहा नगरपालिकाको स्वागत

अञ्जली थापा

हेटौंडा, १४ कात्तिक/ बिहानको मिरमिरे उज्यालोमा बागमती गाउँपालिकाको केन्द्रतर्फको बाटोमा केही मानिसहरू बेल्चा र कोदालो बोकेर अगाडि बढिरहेका हुन्छन् । केहीको हातमा कोदालो, कोही ढुंगा उठाउँदै छन् र कोही हँसैली अनुहारले एकअर्कालाई 'शुभबिहानी' भन्दै स्वागत गर्दछन् ।

गाउँपालिका अध्यक्ष सार्केश सार्केश घलानले सात वर्ष अगाडिदेखि चलाएको श्रमदानको अभ्यासलाई आत्मसात् गर्दै त्यसै भौडभित्र हिलोले छुट्याएएको जुत्ता र मुस्कानले भल्किएको अनुहारसहित देखिन्छन् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ओमबहादुर दर्जी । नेपालका अधिकांश सरकारी अधिकृत कार्यालयको कुसीमा सीमित देखिन्छन् तर, दर्जी भने फरक ढंगले चिनिएका छन् । हुन त बागमती गाउँपालिका अध्यक्ष घलान आफ्नै चाडबाड बिदामात्र होइन बिहान ५:०० बजेदेखि रातको १२:०० बजेसम्म कि त पालिका या त कार्यस्थलमा भेटिनु विगत सात वर्षदेखि नै भइसकेको छ । तर, यहाँ प्रशासकीय अधिकृत भएर आएका दर्जीलाई पनि यही काममा भेट्दा भने स्थानीयको होसला थप मजबुत भएको छ ।

बिदा, बिहान र साँझ जुनसुकै समय होस्, दर्जी गाउँको विकासका हरेक काममा आफ्नै हातले घामपानी साटेर सहभागी बन्ने गरेका छन् । गाउँका बूढाबूढी देखि विद्यालयका बालबालिकासम्मले उनलाई अब 'श्रमिक अधिकृत' भनेर चिन्न थालेका छन् । मकवानपुरको बागमती गाउँपालिकामा अहिले मापदण्डअनुसारको खेलमैदान, पक्की सडक र साना पुल बनेका छन् । यी संरचना सरकारी ठेक्काले होइन, श्रमदानले बनेका हुन् ।

गाउँपालिका अध्यक्षदेखि स्थानीय युवासम्म हरेक शनिबार बिहान बेल्चा बोकेर उपस्थित हुन्छन् । दर्जी र गाउँपालिका अध्यक्ष दुवै जनताले सामाजिक सञ्जालमा बिहानै 'शुभबिहानी, आज पनि श्रमदानमा भेटौं' भन्ने सन्देश पठाउँछन्, यो सन्देशले श्रमदानमा स्थानीयलाई जुटाइरहेको छ । त्यो सन्देश पढ्ने बित्तिकै गाउँका युवादेखि महिला

समुहसम्म काममा जुट्ने गरेको दर्जीको भनाइ छ । 'श्रमदानले पैसाको भन्दा मनको एकता ल्याउँछ', दर्जीको भनाइ छ, 'यो विकासभन्दा पनि सामाजिक भावना निर्माणको अभ्यास हो ।' अधिकृत दर्जीका अनुसार कार्यालयमा कागजमा मात्रै हस्ताक्षर गरेर विकास हुँदैन, गाउँको माटोमा पसिना बगाउँदामात्र विकासको स्वाद आउँछ । 'म आफ्नो पदको होइन, आफ्नो कामको जिम्मेवारीमा बाँधिनेको छु', उनी भन्छन्, 'बागमतीको माटोमा पसिना बगाउन पाउनु नै मेरो पुरस्कार हो ।'

स्थानीय मुक्ति लामा भन्छन्, 'पहिले सरकारी कर्मचारी भनेपछि डर लाग्थ्यो, अब दर्जी सर आएपछि लाखन्- कर्मचारी पनि हाँप्ने साथी हुन्, हामी गाउँको माटोमा पसिना बगाउने साथी ।' उनका अनुसार श्रमदान अभियानले गाउँपालिकाको स्वरूप नै फेरिदिएको छ । पहिले धुलो र हिलोमात्र देखिने बाटो अहिले कालोपत्रे भएको छ । खेतका छेउमा खेलमैदान, खोलामा पुल र सामुदायिक भवन निर्माण भएका छन् । लामाका अनुसार दर्जीको हरेक कुरा, हरेक शब्दमा अनुभव, जिम्मेवारी र सेवाको भावना मिसिएको महसुस हुन्छ ।

सुनापतिबाट सुरु भएको यात्रा

रामेछाप जिल्लाको सुनापति गाउँपालिकाको दुर्गम सानो गाउँमा जन्मेर हुर्किएका दर्जीको जीवनयात्रा पनि गाउँको बाटोभै थुलाप्मे तर, दृढ छ । परिवारलाई

वर्षमा पाँचखण्टक मात्र भेट्ने उनको अधिकांश समय कार्यालय र श्रमदानमा नै बित्ने गरेको छ । विसं २०६९ फागुन २० गते उनले लोकसेवा आयोग नारायणी अञ्चल कार्यालय हेटौंडाबाट खरिदार पदमा सरकारी सेवा सुरु गरे ।

बाराको इनवाँसिरा र तेतरिया गाविसमा सचिवका रूपमा कामगर्दा उनले गाउँगाउँका समस्या नजिकबाट देखे । विसं २०७२ पुस १ गतेदेखि उनले सर्वोच्च अदालतमा नायबसुब्बाको जिम्मेवारी पाए । तर, कार्यालयको चमकदार कुसीभन्दा पनि उनलाई गाउँको माटो मन पर्यो, त्यसैले २०७४ साल मङ्सिर २५ गते शाखाअधिकृत बनेपछि उनले प्रशासनलाई व्यवहारसँग जोड्ने प्रण गरे । विसं २०७५ साल साउन ८ गतेदेखि ओखलढुंगाको लिखु गाउँपालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतका रूपमा जिम्मेवारी सम्हालेको उनले बताए ।

ओखलढुंगा गाउँमा उनले सामुदायिक विद्यालयमा छात्रवृत्ति पारदर्शी बनाउनेदेखि गाउँकै युवासँग सडक निर्माणमा सहभागिता बढाउने अभियान चलाउँदा आनन्द मिलेको बताए । त्यसपछि चिसङ्खुगढी गाउँपालिकामा काम गर्दा स्थानीय बासिन्दाले पहिलोपटक 'श्रमदानले सडक बन्छ' भन्ने अवधारणा व्यवहारमा उतारेको उनी सम्झन्छन् । विसं २०७८ मङ्सिर ५ गते सिन्धुलीको मरिण गाउँपालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बनेर त्यहाँ पनि श्रमदानको परम्परा

स्थापित गरेको उनको भनाइ छ । दर्जी भन्छन्, 'श्रमदानमा रमाउने मलाई श्रमदानबाटै धेरै विकास निर्माण भइरहेको पालिकामा काम गर्न पाउँदा थप होसला र जोश मिलेको छ ।' विसं २०८१ असोज ४ गतेदेखि मकवानपुरको बागमती गाउँपालिकामा आएपछि यो अभियानमा जुटेको उनी बताउँछन् । दर्जी कार्यालयमा पनि उक्तै व्यवस्थित र अनुशासित रहने पालिका अध्यक्ष घलानको भनाइ छ । अध्यक्ष घलानका अनुसार दर्जीको टेबलमा सधैं एउटा नोट लेखिएको हुन्छ- 'सेवाग्राही हाम्रा भगवान् हुन् ।' दर्जीका अनुसार प्रशासन भनेको जनता र सरकारबीचको पुल हो, जसलाई पारदर्शिता, संवेदना र उत्तरदायित्वले मात्र मजबुत बनाउन सकिन्छ । 'सेवा लिन आउने नागरिक हाम्रा मालिक हुन् । सकेसम्म हरेक सेवाग्राहीलाई काम लिएर खुसीसाथ फर्काउन पाए सन्तोष मिल्छ', उनले भने ।

दर्जीले सेवाग्राहीसँग सधैं आत्मीय व्यवहार गर्ने सेवाग्राहीहरूसँगै भनाइ छ । बागमती गाउँपालिकामा नागरिकता, जग्गा दर्ता, करतिर्ने प्रक्रिया सजिलो भएको स्थानीय बताउँछन् । अन्य कर्मचारीहरू पनि दर्जीसँगै बिहानै सबै कार्यलय पुग्छन् । 'हाम्रो हाकिमले बिदामा पनि काम गर्नुहुन्छ भने हामी किन पछि पर्नु ?', एक कर्मचारीले हाँसे भने ।

जनताको सख्खर जनताको हातबाट

दर्जी र गाउँपालिका अध्यक्षको सहकार्यले अहिले बागमती

गाउँपालिकामा 'जनताको सरकार' भन्ने वाक्यांश अर्थपूर्ण बनेको छ । गाउँपालिकाले स्थानीय छोट परिचालन गरेरमात्र होइन, जनताको श्रम र सहभागिताबाट काम सम्पन्न गर्ने अभ्यास सुरु गरेको छ । साना पुल, खानेपानीका पाइपलाइन, पर्खाल र विद्यालयको शौचालय निर्माण सबै श्रमदानकै बलमा सम्भव भएका छन् । स्थानीय युवा विवेक सिन्तान भन्छन्, 'दर्जी सर हामीसँगै कोदालो चलाउनुहुन्छ, उहाँ हाकिम होइन, साथी हो, जब उहाँ हामीसँगै पसिना बगाउनुहुन्छ, तब हामी पनि काम गर्न उत्साहित हुन्छौं ।'

सिन्तानका अनुसार कार्यालयमा हाकिम नियमित र सबै आत्मा अन्य कर्मचारी पनि उक्तै जिम्मेवार बन्ने रहेछ भनेर थाहा पाउन बागमती गाउँपालिका हेरे पुग्यो । श्रमदानले गाउँको एकता बलियो बनाएको सिन्तानको भनाइ छ । पहिला जात, समुदाय र विचारमा विभाजित गाउँ अहिले एउटै उद्देश्यमा जोडिएको बताउँदै उनले गाउँ आफै बनाउने अभियानमा लागेका कारण जेनजी आन्दोलनमा पनि पालिकाको सबै संरचना सुरक्षित भए ।

बागमतीका गाउँमा पसिना बगाउने किसानमात्रै देखिन्थे, अहिले त्यही माटोमा सरकारी अधिकृतदेखि जनप्रतिनिधिसम्म उभिएका छन् । त्यो दृश्य हेर्दा लाग्छ विकासको असली बाटो यत्र होइन, मानवको श्रम र भावना हो । दर्जीले देखाएको उदाहरणले अहिले अन्य गाउँपालिका कर्मचारी पनि प्रेरित भएका छन् । कसैले सडकमा फाँट उखेलेर सुरु गर्छन्, कसैले विद्यालयमा रङरोपण गर्छन् । श्रमदान अब सरकारी आदेश होइन, स्थानीय गौरव बन्न थालेको छ ।

नेपालजस्तो देशमा जहाँ छोट सीमित छन्, त्यहाँ ओमबहादुर दर्जीजस्ता अधिकृतहरू नै असली राष्ट्रसेवक हुन् । बागमती गाउँपालिकाले प्रमाणित गरेको छ- देश विकासका लागि ठूलो बजेट होइन, साँचो निष्ठा र लगन चाहिन्छ ।' बागमती गाउँपालिकामा रंगशाला, कुलो, सडक, पुललगायत थुप्रै भौतिक पूर्वाधारसँग सम्बन्धित संरचनादेखि लिएर वृक्षरोपणका कार्य श्रमदानबाट भएका छन् ।

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, १४ कात्तिक/ इलाका प्रहरी कार्यालय पालुङमा सस्वा भई आएको प्रहरीनिरीक्षक (इन्स्पेक्टर) रुक्सा बज्राचार्यलाई थाहा नगरपालिकामा स्वागत गरिएको छ ।

नगरपालिकामा एक कार्यक्रमको आयोजना गरी इन्स्पेक्टर बज्राचार्यलाई स्वागत गरिएको हो । उनलाई थाहा नगरप्रमुख विष्णुबहादुर विष्ट, उपप्रमुख भरत गोपाली तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत निरज पौडलले खट्दा लगाएर स्वागत गरेका हुन् । सो अवसरमा थाहानगरको सुरक्षा व्यवस्था र यहाँको वस्तुस्थितिमा विषयमा छलफल भएको थियो ।

प्रहरीनिरीक्षक बज्राचार्यले सबैको सहयोगमा प्रहरीले सुरक्षालाई मजबुद बनाउन सकिने बताउँदै अन्तरकार्यालय समन्वय गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरिन् । नगरप्रमुख विष्टसहितले यसअघि पनि प्रहरी कार्यालयसँगको समन्वयमा काम गर्दै आएको बताउँदै यसलाई निरन्तरता दिने बताए ।

कार्यक्रममा नगरप्रमुख विष्ट, उपप्रमुख गोपाली, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत पौडल, प्रशासन महाशाखा प्रमुख नविन खालिङ, आर्थिक प्रशासन शाखाप्रमुख अमर जिर्सी, सामाजिक विकास शाखाप्रमुख अनिल लामिछाने, सूचना अधिकारी सुजकुमार भुजेल, नगरप्रहरीलगायत उपस्थित रहेको थियो । नेपाल प्रहरी अपराध अनुसन्धान कार्यालय कास्कीबाट सस्वा भई आएको बज्राचार्य कात्तिक १३ गते हाजिर भएकी हुन् ।

पाँच करोडको लागतमा पक्की पुल निर्माण हुँदै

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, १४ कात्तिक/ पूर्वी मकवानपुरको बागमती गाउँपालिका-३ स्थित चिस्वाखोलाको पाँच करोड रूपैयाँभन्दा बढीको लागतमा पक्की पुल निर्माण सुरु भएको छ ।

बागमती प्रदेश सरकारको लगानीमा बागमती गाउँपालिका-३ मा लखनखहरे-ज्ञानमन्दिर आधारभूत विद्यालय चिस्वागढन जोड्ने गरी चिस्वाखोलाको निर्माण हुने भएको हो । पाँच करोड पाँच लाख ५३ हजार रूपैयाँको लागतमा आगामी २०८३ असार ३० गतेसम्ममा निर्माण गर्नेगरी निर्माण कम्पनीसँग सम्झौता भएको पक्की पुलको लम्बाई ४० मिटर र चौडाई ८.४० मिटर रहेको छ । पुल निर्माणको बागमती प्रदेशसभा सदस्य प्रेमबहादुर पुलामीले एक कार्यक्रमका बीच शिलान्यास गर्दै पुल निर्माणपछि स्थानीयको आयआर्जनसँगै जीवनस्तर सुधारमा सहयोग पुग्ने बताए ।

शिलान्यास कार्यक्रममा बागमती गाउँपालिका अध्यक्ष सार्केश घलान, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ओमबहादुर दर्जी, वडा ३ का वडाध्यक्ष कमानसिँ पाख्रिनलगायतको उपस्थिति रहेको थियो । वडाध्यक्ष

पाख्रिनले पुल अभावमा स्थानीयले वर्षायाममा समस्या भैरहे आएको बताउँदै पुल निर्माणपछि गाउँपालिका कार्यालय, जिल्ला सदरमुकाम र उपचारका लागि स्वास्थ्य संस्थामा पुग्न स्थानीय बासिन्दालाई सहज हुने बताए ।

उनले चिस्वाखोलाको पक्की पुल निर्माणपछि पालिकाको विकट बस्तीको रूपमा रहेको चिस्वागढनक्षेत्रका बासिन्दाले उत्पादन गर्ने कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन बजारसम्म ल्याउन र स्थानीय आवश्यकतावत गर्न सुविधा पुग्ने बताए ।

सातै प्रदेशका मुख्यमन्त्रीसँग प्रधानमन्त्री कार्कीले छलफल गर्ने

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, १४ कात्तिक/ अन्तरिम सरकारकी प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले सातै प्रदेशका मुख्यमन्त्रीसँग फागुनमा हुने संसदीय निर्वाचनको विषयमा छलफल गर्ने भएकी छन् ।

प्रधानमन्त्री कार्कीले आइतबार दिउँसो ४ बजे प्रधानमन्त्री कार्यालयमा सातै प्रदेशका मुख्यमन्त्रीलाई निर्वाचनको विषयमा छलफल गर्न बोलाएकी छन् । बागमती प्रदेशका मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँका अनुसार अन्तरिम सरकार गठन भएपछि पहिलोपटक प्रधानमन्त्रीसँग देशको समसामयिक राजनीतिक विषय र फागुनमा हुने निर्वाचनबारे छलफलका लागि भेटघाट गर्न समय तय भएको हो ।

'प्रधानमन्त्रीज्यूले भेटनका लागि समय निर्धारण गर्नुभएको छ । हामी सातै प्रदेशका मुख्यमन्त्रीले भेटमा देशको वर्तमान अवस्था, संसदीय निर्वाचन र प्रदेशको अवस्थाबारे छलफल गर्नेछौं,' बानियाँले भने ।

वर्तमान सरकार निर्वाचन गराउन गठन भएका कारण प्रदेशले निर्माण गर्ने कानून, सघले प्रत्येक योजना गर्ने अधिकारलगायत विषयमा भने छलफल हुने सम्भावना नरहेको उनले बताए ।

प्रदेशका मुख्यमन्त्रीहरूले हरेक वर्ष अन्तरप्रदेश मुख्यमन्त्री भेला गरी संयुक्त घोषणापत्र जारी गर्दै प्रधानमन्त्रीलाई भेटेर संघीयताको पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गर्ने आवश्यक अधिकार माग गर्ने गरेका थिए । तर, यसवर्ष जेनजी आन्दोलनका कारण यस बैठक बस्न सकेको छैन ।

यो वर्ष सखरखण्ड भन्दा पिँडालु महँगो

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, १४ कात्तिक/ आज शनिबार हरिबोधनी एकादशी हो । वर्षादिना पर्ने चौबीस वटा एकादशीमध्ये सबैभन्दा ठूलो एवं महत्त्वपूर्ण एकादशी हो । त्यसैले यसलाई ठूलो एकादशी पनि भनिन्छ ।

हरिबोधनी एकादशीका अवसरमा सहरीक्षेत्रको तरकारी बजारमा कन्दमूल र फलफूलको माग उल्लेखनीय रूपमा बढेको छ ।

विशेषगरी भगवान नारायणलाई चढाइने सखरखण्ड र पिँडालु जस्ता वस्तुको कारोबारमा विशेष चरहलपहल देखिएको छ । हरिबोधनी एकादशीका दिन भगवान विष्णु (नारायण)लाई कन्दमूल-जस्तै सखर खण्ड, पिँडालु र विभिन्न फलफूल चढाएर बत्तालहरूले फलहार गर्ने परम्परा छ । वर्षेनी यो अवसरमा यी वस्तुको उपभोग सामान्य दिनभन्दा धेरै बढ्ने गरेको छ ।

बिपद्को पूर्व तयारी गरौं ।

भूकम्प, बाढी, पहिरो, डुबान, आगलागी, हावाहुरी, चट्याङजस्ता बिपद्जन्य जोखिमबाट जोगिन:

- घर निर्माण गर्दा प्राविधिक मापदण्ड पालना गरौं,
- जोखिमयुक्त ठाउँमा बसोबास नगरी सुरक्षित स्थान रोजौं,
- आपतकालीन सामग्री (खानेपानी, औषधि, टर्च, कागजात आदि) सधैं तयार राखौं,
- विद्यालय, कार्यालय र समुदायमा बिपद् व्यवस्थापन योजना बनाऔं,
- अफवाह नफैलाऔं, आधिकारिक जानकारीमा मात्र भर परौं ।

बिपद् रोक्न सकिँदैन, पूर्व तयारी गरे क्षति घटाउन सकिन्छ !

